

UCHWAŁA NR XXVII/243/20
RADY MIASTA MIĘDZYRZEC PODLASKI
z dnia 29 grudnia 2020 r.

**w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych Miasta Międzyrzec Podlaski na 2021 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.) oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.) Rada Miasta uchwała, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Międzyrzec Podlaski na 2021 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Międzyrzec Podlaski.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA
Robert Matejek

Załącznik
do uchwały Nr XXVII/243/20
Rady Miasta
Międzyrzec Podlaski
z dnia 29.12.2020 r.

**Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych
Miasta Międzyrzec Podlaski
na rok 2021**

WSTĘP

Wśród problemów społecznych w Polsce te związane z alkoholem są najtrudniejszymi do rozwiązania. Wynika to głównie z ich rozmiarów, złożoności, a także kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie ponoszą nie tylko osoby indywidualne, ale także całe społeczeństwo. Alkohol jako produkt jest legalnym towarem rynkowym, ale ponieważ powoduje określone szkody społeczne, ekonomiczne i zdrowotne jest przedmiotem zainteresowania ustawodawcy, który poprzez stosowne regulacje prawne stara się ograniczać rozmiary tych szkód oraz przeciwdziałać ich powstawaniu. W przypadku alkoholu potrzeba prawnego uregulowania, czyli interwencji „zewnętrznej” za pomocą prawa, wynika również z braku możliwości rozwiązania tych problemów za pośrednictwem innych środków.¹

Nadużywanie alkoholu to nie tylko szkody zdrowotne, ale także psychologiczne i społeczne. Problem uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych mimo podejmowanych od wielu lat działań mających na celu zwiększenie świadomości na temat konsekwencji nadużywania środków psychoaktywnych stale utrzymuje tendencję wzrostową. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Międzyrzec Podlaski na 2021 rok, zwany dalej Programem, określa strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z używania alkoholu. Zadania własne gminy wynikają bezpośrednio z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 ze zm.). Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonywane są poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymania się od spożywania alkoholu;
- działalność wychowawczą i informacyjną;
- ograniczanie dostępności alkoholu;
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie.

Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe. Budowanie spójnej strategii przeciwdziałania problemom uzależnień w mieście Międzyrzec Podlaski opiera się na systemowości i konsekwentnym wdrażaniu działań profilaktycznych i terapeutycznych we współpracy z różnymi środowiskami prowadzącymi działania w tym zakresie. Działania te odzwierciedla niniejszy Program, który w sposób kompleksowy podejmuje problemy z obszaru uzależnień od napojów alkoholowych oraz przemocy związanej z uzależnieniem. Przy opracowaniu Programu uwzględnione zostały wskazówki wynikające z „Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych”.

Obowiązek corocznego uchwalania niniejszego Programu wynika wprost z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 ze zm.).

1 „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Praktyczne wskazówki dla samorządów” K. Łukowska, K. Okulicz-Kozaryn s. 10

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na miasto obowiązek realizacji zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Podstawą realizacji tych zadań jest Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zadania określone w Programie skierowane są do wszystkich mieszkańców miasta.

Program wyznacza obszary w których Miasto Międzyrzec Podlaski zamierza podejmować działania określone w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w Narodowym Programie Zdrowia. Realizacja Programu zakłada współpracę różnych podmiotów, instytucji i osób fizycznych działających w obszarze profilaktyki uzależnień. Potrzeba współdziałania jest niezbędna zwłaszcza w obszarze ograniczania dostępności do alkoholu. Współpraca państwa i samorządu powinna być ukierunkowana na tworzenie takiego systemu unormowań prawnych, który rzeczywiście tą dostępność ograniczy.

Program wpisuje się w cel operacyjny określony w Narodowym Programie Zdrowia, który obejmuje profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określa kierunki prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w oparciu o zadania własne miasta wyznaczone:

- Ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku;
- Ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku;
- Narodowym Programem Zdrowia;
- Narodowym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Wytycznymi Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Koncepcjami wypracowanymi przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowi część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Międzyrzec Podlaski na lata 2017 – 2022 przyjętą odrębną uchwałą Rady Miasta i określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikłych z nadużywania alkoholu.

REALIZATORZY PROGRAMU

Wykonanie Programu powierza się Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Międzyrzeczu Podlaskim, z uwagi na zapis art. 4¹ ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, który mówi, że to do niej należy inicjowanie działań określonych w Programie oraz podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Komisja zatem jako ciało społeczne powołane przez burmistrza spośród osób przeszkolonych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (art.4¹ ust. 4) pełni funkcje inicjujące i doradcze oraz wykonuje określone ustawą zadania w zakresie orzekania o obowiązku leczenia. Członkowie Komisji przeprowadzają również kontrole przestrzegania zasad sprzedaży napojów alkoholowych, opiniują wnioski o zezwolenia na ich sprzedaż pod kątem zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałami rady gminy.

Zasoby służące rozwiązywaniu lokalnych problemów alkoholowych (łącznie z przemocą w rodzinie).

- 1) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 2) Punkt Interwencyjno – Konsultacyjny dla osób uzależnionych, współuzależnionych i ofiar przemocy,
- 3) Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- 4) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „PSYCHE”
Poradnia Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnień
- 5) Klub Abstynenta „Oaza Spokoju”
- 6) Grupa AA (Anonimowych Alkoholików)
- 7) Grupa AL- ANON (dorosłe osoby współuzależnione)
- 8) Stacjonarne Zakłady Lecznictwa Odwykowego
- 9) Placówki oświatowe (Psycholodzy i pedagodzy szkolni)
- 10) Sąd Rejonowy w Radzynie Podlaskim
- 11) Komisariat Policji
- 12) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
- 13) Organizacje pozarządowe (poprzez udział w otwartym konkursie ofert dla organizacji pozarządowych i innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego na wsparcie realizacji zadań publicznych; obszar IV – promocja zdrowia, profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień)

ADRESACI PROGRAMU

- 1) mieszkańcy Miasta Międzyrzec Podlaski,
- 2) dzieci, młodzież i ich rodziny,
- 3) kadra pedagogiczna (wychowawcy, pedagodzy, psycholodzy szkolni),
- 4) organizacje pozarządowe,
- 5) lokalne instytucje działające na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy,
- 6) osoby uzależnione oraz pijące szkodliwie i ryzykownie oraz ich rodziny,
- 7) osoby współuzależnione.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie miasta Międzyrzec Podlaski na rok 2021.

Cel główny Programu:

- ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, podnoszenie poziomu wiedzy mieszkańców w zakresie szkodliwości spożywania alkoholu, podejmowanie działań zmierzających do zmiany struktury i wzorców spożywania napojów alkoholowych, ograniczanie dostępności fizycznej alkoholu oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, informacyjnych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Cele szczegółowe:

1. zwiększenie skuteczności działań profilaktycznych,
2. zwiększanie świadomości społecznej z zakresu problematyki związanej z używaniem alkoholu,
3. ograniczanie dostępności alkoholu,
4. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób mających problemy związane z używaniem alkoholu, zwłaszcza dla osób uzależnionych,

5. zwiększanie dostępności pomocy rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
6. poprawa współpracy z instytucjami, organizacjami pozarządowymi, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Art. 4¹.1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi stanowi:
Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin.

W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) (uchylony);
- 5) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 6) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy (działań kontrolnych i interwencyjnych w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz zasad obrotu napojami alkoholowymi) oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 7) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Przez profilaktykę w Programie rozumie się zmniejszanie ryzyka używania substancji psychoaktywnych oraz związanych z ich używaniem problemów poprzez niedopuszczanie do poszerzenia się kręgu osób, szczególnie ludzi młodych eksperymentujących z legalnymi i nielegalnymi substancjami. Inaczej mówiąc profilaktyka wiąże się z podejmowaniem dwojakiego rodzaju działań: redukcją lub eliminacją czynników ryzyka jak i z wzmacnianiem czynników chroniących.

Zadanie I:

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

- Finansowanie przeprowadzania badań przez biegłych – psychiatrę i psychologa z listy rekomendowanej przez Sąd.
- Zakup usług terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu w programie ponadpodstawowym.
- Diagnozowanie problemów alkoholowych.
- Kontynuacja działań Punktu Interwencyjno – Konsultacyjnego w zakresie: nawiązywania życzliwego kontaktu z klientem, informacji o leczeniu, motywowania

do leczenia, wsparcia po terapii podstawowej poprzez kontakt z konsultantem, trzeźwym alkoholikiem, terapeutą, psychologiem.

- Zapewnienie osobom uzależnionym kontaktu telefonicznego ze stowarzyszeniem osób żyjących w trzeźwości.
- Wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy: klubu abstynenta, samopomocowych grup anonimowych alkoholików, trzeźwościowych ruchów przykościelnych.
- Udzielanie wsparcia instytucjom, organizacjom pozarządowym oraz grupom samopomocowym w realizacji zadań związanych z profilaktyką przeciwalkoholową oraz przemocą i innymi patologiami.
- Wspieranie szkoleń terapeutów w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników leczenia odwykowego.

Zadanie II:

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

- Prowadzenie Punktu Interwencyjno – Konsultacyjnego:
 - wyposażenie punktu w pomoce i sprzęt niezbędny do prowadzenia Punktu; (książki, filmy, broszury, ulotki profilaktyczne do przekazania zainteresowanym).
- Zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego:
 - przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek z art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
 - zaproszenie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie o wystąpieniu przesłanek z art. 24 i/lub poddania się leczeniu odwykowemu;
 - skierowanie w/w osoby na badania przez biegłych (psychiatrę i psycholog) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego (art. 25 ustawy);
 - przygotowanie dokumentacji do Sądu;
 - złożenie wniosku do Sądu o wszczęcie postępowania (art. 26 ust. 3 ustawy);
 - wnoszenie opłat sądowych.
- Rozpowszechnianie informacji o działalności pomocowej poprzez ulotki, media, Kościół.
- Nawiązanie pierwszego, pomocnego kontaktu psychologicznego z osobą współuzależnioną, przekazanie jej wiedzy o uzależnieniu, współuzależnieniu, sytuacji dzieci w rodzinie alkoholowej, wiedzy o zjawisku przemocy domowej oraz wiedzy o problemie pijących nastolatków.
- Dalsze rozwijanie systemu pomocy psychologicznej, prawnej i społecznej:
 - dyżury konsultanta, psychologa, trzeźwego alkoholika, terapeuty uzależnień;
 - koordynowanie i opracowywanie realizacji pomocy rodzinie i dziecku.
- Zapewnienie osobom współuzależnionym kontaktu telefonicznego ze stowarzyszeniem osób żyjących w trzeźwości.
- Zabezpieczenie całodobowych form pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie oraz rodzinom osób uzależnionych od alkoholu.
- Zakup usług terapeutycznych dla osób współuzależnionych.

- podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Dofinansowanie kolonii, wycieczek z programem profilaktycznym dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.

Zadanie III:

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym przeprowadzania pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i terapeutycznych.

- prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia;
- prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież;
- upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym;
- Trenowanie młodzieży szkolnej w zakresie niwelowania przemocy
- Organizowanie, finansowanie i wdrażanie profesjonalnych szkolnych programów profilaktycznych.
- Realizacja programów profilaktycznych i pogadanek.
- Promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia.
- Konkurs „Młodość – Trzeźwość”.
- Aktywny udział w ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych adresowanych do dzieci i młodzieży, mających na celu zapobieganie szkodom wyrządzonym przez alkohol i inne substancje zmieniające świadomość,
- Organizacja i współorganizacja lokalnych kampanii, imprez, koncertów i konferencji adresowanych do dzieci, młodzieży i ich rodziców oraz grup zawodowych, mających na celu przeciwdziałanie powstawaniu nowych problemów alkoholowych,
- Współorganizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży – tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokojenie motywuje powstrzymywanie się od spożywania alkoholu:
 - zimowiska, kolonie i wycieczki dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym
 - współpraca z organizacjami młodzieżowymi, kościelnymi, sportowymi itp.
 - świetlica socjoterapeutyczna
- Promowanie pozytywnych postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
- Inicjowanie działań na rzecz częstszego podejmowania interwencji przez funkcjonariuszy Policji w sytuacjach spożywania alkoholu w miejscach publicznych.
- Dystrybucja wśród kierowców materiałów edukacyjnych.
- Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18-tego roku życia.

Zadanie IV:

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

- Wspieranie działalności środowisk abstynenckich (wspieranie materialne, edukacyjne i lokalowe grup samopomocowych oraz organizacji pozarządowych, fundacji i innych instytucji prowadzących statutową działalność służącą rozwiązywaniu problemów alkoholowych).
- Organizacja Biura Pełnomocnika oraz zapewnienie środków finansowych na funkcjonowanie biura i na pobory pełnomocnika.
- Promocja imprez bezalkoholowych organizowanych przez instytucje, stowarzyszenia, osoby fizyczne.
- Organizacja pracy MKRPA i zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji.

Do zadań głównych Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy:

- a) Inicjowanie działań dotyczących realizacji Programu,
- b) Współpraca z podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- c) Prowadzenie działalności informacyjnej, służącej rozwiązaniu problemów alkoholowych,
- d) Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie w stosunku do osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, w tym:
 - motywowanie osób do podjęcia leczenia odwykowego,
 - udzielanie informacji o sposobach i miejscach uzyskania pomocy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
 - kierowanie osób zgłoszonych do MKRPA na specjalistyczne badania diagnostyczne (diagnoza choroby),
 - kierowanie do sądu wniosków w sprawie orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
 - udział w postępowaniu sądowym,
- e) Wydawanie opinii o zgodności z uchwałami Rady Miasta w Międzyrzeczu Podlaskim lokalizacji i limicie punktów sprzedaży alkoholu,
- f) Współudział w kontrolowaniu przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń zgodnie z zapisami ustawy.

MKRPA działa w podziale na Zespoły:

- 1. Zespół interwencyjny**
- 2. Zespół ds. profilaktyki**
- 3. Zespół ds. kontroli**

Za udział w pracach Komisji przysługuje wynagrodzenie:

- przewodniczącemu Komisji w wysokości 150 zł brutto;
 - członkom Komisji w wysokości 100 zł brutto;
- a) wyżej określone wynagrodzenie pełnego składu Komisji przysługuje za jedno posiedzenie w miesiącu; jednak posiedzenia nie muszą odbywać się co miesiąc lecz w miarę potrzeb;

- b) posiedzenia wszystkich zespołów są płatne, przysługuje im wynagrodzenie jak dla członków Komisji, za dwa posiedzenia w miesiącu; posiedzenia zespołów odbywają się w miarę potrzeb;
- c) zryczałtowane wynagrodzenie wypłaca się członkom Komisji, na wskazany przez nich rachunek bankowy, miesięcznie, z dołu, w terminie do dnia 10 następnego miesiąca, na podstawie listy obecności na posiedzeniach poświadczona przez Przewodniczącego Komisji.

Zadanie V:

Podjęmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

- Współpraca zespołów dokonujących kontroli przestrzegania prawa w zakresie obrotu napojami alkoholowymi oraz przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia z Policją.
- Opiniowanie wniosków dotyczących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miasta w sprawie liczby zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz zasad ich usytuowania.
- Podjęmowanie interwencji w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym:
 - przeprowadzenie postępowania dowodowego przez Policję;
 - wniesienie aktu oskarżenia do sądu;
 - reprezentowanie miasta przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego (osoba upoważniona w drodze upoważnienia przez burmistrza: radca prawny lub adwokat).
- Prowadzenie kampanii informacyjnych służących zapoznaniu mieszkańców miasta z regulacjami dotyczącymi problematyki alkoholowej, w szczególności zasad sprzedaży napojów alkoholowych.

Zadanie VI:

W zakresie wspierania zatrudnienia socjalnego poprzez współudział w organizowaniu i finansowaniu centrów integracji społecznej.

Podjęmowanie obowiązkowych działań nałożonych na organy samorządu gminnego Ustawą o zatrudnieniu socjalnym z dnia 13 czerwca 2003 (Dz. U. z 2020 r. poz. 176 ze zm.) w przypadku utworzenia centrum integracji społecznej przez organizację pożytku publicznego.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Międzyrzec Podlaski na rok 2021 określa działania do realizacji, opierając się na wytycznych Narodowego Programu Zdrowia.

I. Cel strategiczny Narodowego Programu Zdrowia

Celem strategicznym Narodowego Programu Zdrowia, zwanego dalej „NPZ”, jest wydłużenie życia w zdrowiu, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu.

Cel operacyjny:

Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.

Wykaz zadań służących realizacji celu operacyjnego „Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi

1. Ilekroć w niniejszej części jest mowa o:

1) **profilaktyce uniwersalnej** – rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na całą populację, to jest działania profilaktyczne adresowane do całych grup (populacji) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych. Ich celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój; działania uniwersalne są realizowane np. w populacji dzieci i młodzieży w wieku gimnazjalnym, w populacji młodych dorosłych, w populacji rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym; przykładem profilaktyki uniwersalnej są programy opóźniania inicjacji alkoholowej lub nikotynowej adresowane do całej populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi;

2) **profilaktyce selektywnej** – rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka, to jest działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego; działania z tego poziomu profilaktyki są podejmowane ze względu na sam fakt przynależności do danej grupy; profilaktyka selektywna jest działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym;

3) **profilaktyce wskazującej** – rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub NSP (nowe substancje psychoaktywne) bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych, ale jeszcze niespełniające kryteriów diagnostycznych uzależnienia, a także wskazujące na symptomy innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych. Przykładem profilaktyki wskazującej są interwencje podejmowane wobec uczniów upijających się lub eksperymentujących z narkotykami; niektóre działania mające na celu redukcję szkód zdrowotnych lub społecznych u osób nadużywających substancji psychoaktywnych (np. działania edukacyjne i prawne zmierzające do ograniczenia liczby wypadków drogowych popełnianych przez kierowców pod wpływem tych substancji);

4) **ryzykownym spożywaniu alkoholu** – rozumie się przez to picie nadmiernych ilości alkoholu (jednorazowo i w określonym przedziale czasu) niepociągające za sobą aktualnie negatywnych konsekwencji, przy czym można oczekiwać, że konsekwencje te pojawią się, o ile obecny model picia alkoholu nie zostanie zmieniony;

5) **szkodliwym picciu alkoholu** – rozumie się przez to wzorzec picia, który już powoduje szkody zdrowotne, fizyczne bądź psychiczne, ale również psychologiczne i społeczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu; aby rozpoznać szkodliwe używanie alkoholu, opisany wzorzec picia powinien utrzymywać się przez co najmniej miesiąc lub występować w sposób powtarzający się w ciągu 12 miesięcy; robocza definicja Światowej Organizacji Zdrowia określa picie szkodliwe w następujący sposób: picie szkodliwe to regularne średnie spożywanie alkoholu w ilości ponad 40 g czystego alkoholu dziennie przez kobietę i ponad 60 g dziennie przez mężczyznę, przy jednoczesnym łącznym spożyciu 210 g lub więcej w tygodniu przez kobiety i 350 g i więcej w tygodniu przez mężczyzn; jako picie szkodliwe określane jest też spożywanie każdej ilości alkoholu przez: kobiety w ciąży, matki karmiące, chorych przewlekle, osoby przyjmujące leki, osoby starsze;

6) **FASD (Fetal Alcohol Spectrum Disorder)** – Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych rozumie się przez to niediagnostyczny termin opisujący problemy zdrowotne i zaburzenia zachowania wynikające z uszkodzenia mózgu płodu przez alkohol; uszkodzeniom ośrodkowego układu nerwowego (OUN) mogą towarzyszyć uszkodzenia innych organów wewnętrznych, m.in. serca, układu kostnego, układu moczowego, słuchu, wzroku; nieprawidłowy przebieg procesu rozwoju mózgu w życiu płodowym powiązany z widocznymi na twarzy dziecka charakterystycznymi zmianami, jest opisywany jako Płodowy Zespół Alkoholowy – FAS (FetalAlcoholSyndrome), oznaczony kodem Q86,0 w klasyfikacji chorób ICD-10;

7) **wczesnym rozpoznaniu i krótkiej interwencji** – rozumie się przez to krótkie interwencje podejmowane przez lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej lub innych specjalistów wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie, osób używających środków odurzających innych niż alkohol, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, a także interwencje podejmowane wobec osób zagrożonych uzależnieniami behawioralnymi;

8) **leczeniu uzależnienia** – rozumie się przez to działania służące redukcji objawów i przyczyn zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania wynikających z używania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP lub związanych z uzależnieniem behawioralnym; przykładami działań leczniczych w tym zakresie są: programy psychoterapii uzależnienia, farmakologiczne wspieranie psychoterapii, leczenie alkoholowych zespołów abstynencyjnych, programy substytucyjnego leczenia uzależnienia od opioidów;

9) **uzależnieniu od substancji psychoaktywnych** – rozumie się przez to kompleks zjawisk fizjologicznych, behawioralnych, poznawczych i społecznych, wśród których używanie substancji psychoaktywnej (takiej jak alkohol, środki odurzające, substancje psychotropowe, środki zastępcze, NSP, tytoń) dominuje nad innymi zachowaniami, które miały poprzednio dla pacjenta większą wartość; głównymi objawami uzależnienia są głód substancji (przymus, silne pragnienie), utrata kontroli nad używaniem substancji;

10) **używaniu szkodliwym** – rozumie się przez to używanie substancji psychoaktywnej określone w art. 4 pkt 30 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 853);

11) **Systemie rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego** – rozumie się przez to system oceny jakości programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego opracowany i wdrażany we współpracy przez KBPN, PARPA, ORE, IPiN;

12) **uzależnieniu behawioralnym** – rozumie się przez to zaburzenia zachowania o charakterze nałogowym, niezwiązane z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, które wiążą się z odczuwaniem przymusu i brakiem kontroli nad wykonywaniem określonej czynności oraz kontynuowaniem jej mimo negatywnych konsekwencji dla jednostki oraz dla jej otoczenia; do tego typu zaburzeń zachowania zalicza się przede wszystkim: uzależnienie od hazardu, od komputera i internetu, od pracy, seksu, pornografii i zakupów.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Realizacja zadań w ramach Programu finansowana będzie ze środków własnych miasta Międzyrzec Podlaski pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych (zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA**
Robert Matejek